

Kuzma
KOVAČIĆ

18. 6. - 13. 7. 2009.

GALERIJA FORUM

KIPAREVO OBLIKOVANJE TVARI

Itekako je poznato da tvar od koje kipar stvara svoje djelo ima iznimno značenje pri njegovoj realizaciji te da se upravo u toj činjenici, a na nju i ovom prigodom skrećemo našu pozornost, iščitavaju brojne konotacije u kiparevu stvaralaštvu i u svakom njegovom djelu. Naime, ovu staru temu o prožimanju tvari i djela ponovno su otvorile nove skulpture Kuzme Kovačića. Kipara koji, već znamo, u vlastitom plodnom stvaralaštvu koristi različita i brojna tvoriva, jer ih i sam najradije tako naziva, obnavljajući ovim formama dijalog o značenju i funkciji tvari u svojem kiparstvu.

Sada je, kao i toliko puta ranije, golemom stvaralačkom energijom oblikovao ovih sedam novih skulptura u raznim materijalima: bronci, drvu, aluminiju, vosku, boji... Time se potvrdio ne samo kao kipar vještih i nadahnutih ruku, osebujne imaginacije i snažne likovne izražajnosti, već i kao autor koji kontinuirano istražuje nova tvoriva u svojem stvaralačkom postupku. "Neka tvoja ruka misli i prati misao materijala" jezgrovito je izrekao ovo nastojanje Brancusi, veliki majstor sažimanja forme u svome, rekli bismo, kiparskom poučku, pokrenuvši nove stvaralačke procese koji su presudno utjecali na suvremenu likovnu misao. Da je Kuzma Kovačić slijedio naputak velikoga prethodnika, razvidno je i u tom kontinuiranom produbljivanju vlastitoga izraza u raznovrsnim materijalima, čiju vitalnost prepoznajemo ponajprije u likovnim vrijednostima djela impliciranim i u njihovoj impresivnoj množini (što opet otvara i tu značajnu temu ovoga kiparstva!), prometnuvši ga u jednog od najinventivnijih kipara na suvremenoj hrvatskoj likovnoj sceni.

Od prvih skulptura iz sedamdesetih godina radenih u papiru, pleksiglasu, spuževi, žbuci, kamenu, staklu, glini, vati... u kojima su "literarni" slojevi "istrugani", a deskriptivna mjesta reducirana ili tek asocijativno tangiraju ishodište (koje nikad nije posve izbrisano!), te velikih spomeničkih skulptura "ogrnutih" narativnim "plaštem" i "stegnutih" u funkcionalni "okvir", sve do ovih, pretežito apstraktnih formi, stvorenih gotovo u jednom dahu ovoga proljeća, primjetna je ta ista oblikovna snaga koja, vjerujem da neću pretjerati kažući, fascinantnom lakoćom sažima formu u elementarnost likovnog izraza. "Jer tvar neke umjetnosti", kako to precizira Focillon, "nije nepromjenjiva datost, zauvijek stečena; od samih početaka ona je preobrazba i novost, jer umjetnost, poput kakvog kemijskog postupka, obrađuje, ali se i sama neprekidno preobražava."

U ovoj je tvrdnji i Kovačićeva temeljna odrednica koja ga "neprekidno preobražava" na crti kontinuiteta povučenoj sigurnom gestom mladoga kipara još za prve samostalne izložbe, pa i zbog te utemeljenosti njezin rast kroz minula desetljeća, unatoč nejednaku intenzitetu i promjenljivoj dinamici, nije gubio na stvaralačkom zanosu, već je utirao svoje duboke i neprekinute tragove u čijim otiscima iščitavamo zrele plodove kipareva izričaja. I u sinkronijskom dekodiranju Kovačićeva rukopisa prepoznaje se njegova višeslojnost: od suptilnih intervencija na površini onoga na čemu stvara, primjerice drva, tankim i blagim nanosima boje ili pak ostrim zasijecanjima, gustim i plitkim grebanjima, apliciranjem drugih materijala (metalnog lima od bakra i aluminija...), do asimiliranja njegovih prirodnih obilježja, boje, pukotina, izbočina, godova, užljebljenja..., pri čemu akcentira elementarnost površine kao gradbene sastavnice u specifičnoj teksturi amalgamiranoj u izrazito poetskoj koncepciji ovih velikih reljefa, primjerice "Otoka" i "Na hrvatskom žalu".

I druga se odlika kipareva jezika, (jer nećemo govoriti i o ostalima!) puninom svoje oblikovne snage trodimenzionalno uzvisuje u prostoru, u izrastanju okomice, u njezinu nezaustavljivom penjanju, odnosno uznositom, dostojanstvenom koraćanju, kretanju, stupanju, silovitom nadijanju, osvajanju prostora. U organskoj koncepciji kipar napinje formu prema unutrašnjosti, učvršćuje "Veliki relikvijar Pobjede" u središtu njegove biti iz koje se uzdiže horizontala postolja u slavu prijestolja, ropstvo u slobodu, a glatki i sjajni aluminijski elementi "sašiveni" u površini, bljeskaju u stupu svjetlosti, transcendiraju tvar, iluminiraju prostorom moćima kipareve izražajnosti. A jedna među njima je stalna, i jaka, ta je njezina snaga u preobrazbama sačuvala svoju kiparsku supstanciju, mijenjajući se, ona je ista.

Milan Bešlić

Otok, 2009.

Suton u Zaljevu hrvatskih svetaca (pogled sprijeda), 2009.

Suton u Zaljevu hrvatskih svetaca (pogled straga), 2009.

KATALOG IZLOŽAKA:

Suton u Zaljevu hrvatskih svetaca
2009.

bronca;
vis. 79 cm

Veliki relikvijar Pobjede

2009.

kombinirana tvoriva;
vis. 210 cm

Hodočašće u Svetu zemlju (reljef)

2009.

kombinirana tvoriva;
120 x 110 cm

Otok (reljef)

2009.

čempresovo drvo;
170 x 130 cm

Čudo u košanici, XIII. stoljeće

2009.

pčelinji vosak, drvo;
vis. 115 cm

Na hrvatskom žalu, konac

VI. stoljeća (reljef)

2009.

lipovo drvo i enkaustika;
160 x 130 cm

Sjaj Andela (reljef)

2009.

kombinirana tvoriva, pozlata;
240 x 180 cm

Veliki relikvijar Pobjede, 2009.

Životopis

Rodio se u Hvaru 6. lipnja 1952. Nakon gimnazije upisao je studij kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1971., a diplomirao je 1976. U klasi prof. Vjekoslava Rukljača. Od tada izlaže na samostalnim i skupnim izložbama u Hrvatskoj i u inozemstvu. Priredio je četrdesetak samostalnih te sudjelovao na tristotinjak skupnih izložbi (od toga, nekoliko izložaba suvremenog hrvatskog kiparstva). Djela mu se nalaze u najznačajnijim nacionalnim galerijama i muzejima, te u Papirskoj vatikanskoj zbirci suvremene umjetnosti.

Autor je brojnih javnih kiparskih djela, spomenika i sakralnih djela, kao što su: Vratnice i Oltar Hvarske katedrale, Oltar hrvatske domovine na Medvedgradu (Zagreb), Spomenik papi Ivanu Pavlu II. (Selca na otoku Braču), Kip Dive Grabovčeve, Posljednja večera i Križni put (Rama, BiH), Spomenik dr. Franji Tuđmanu (Škabrnja i Slavonski Brod), Vratnice crkvice na otočiću Klijestac (Klek), Spomenik hrvatskoj slobodi (Čapljina), Spomenik hrvatskim braniteljima (Makarska), Spomenik Antunu Mihanoviću (Omiš), Spomenik fra Pavlu Vučkoviću (Sinj), Reljef Pobjede u Crkvi Sveta Mati Slobode (Zagreb), Spomenik Draženu Petroviću (Zagreb), Spomenik Gojku Šušku (Široki Brijeg), Kip bl. Alojzija Stepinca i kard. Franje Kuharića (Vojni ordinarijat RH u Zagrebu), Kip sv. Kristofora (Rab), Kip sv. Ante (Gračac, Rama) i drugi. Također, autor je optjecajnog kovanog novca Republike Hrvatske i više zlatnika i srebrnjaka (novac i medalje).

Nagrađen je s dvadesetak nacionalnih ili međunarodnih nagrada i priznanja, kao što su: Nagrada "Josip Račić", Nagrada "Vladimir Nazor", Nagrada III. triennala hrvatskog kiparstva, Priznanje 6. Svjetskog biennala male plastike u Budimpešti, Nagrada Splitsko-dalmatinske županije, i druge. Nositelj je triju hrvatskih državnih odličja: "Danica hrvatska", "Danica hrvatska s likom Marka Marulića" i "Red hrvatskog pletera".

Redoviti je profesor kiparstva na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu.

Adresa: Lovretska 7, Split

Samostalne izložbe

- 1976. Hvar, Galerija "Na Bankete" (s I. Rončevićem i P. Bogdanicom)
- 1977. Zagreb, Galerija "Vladimir Nazor" (s I. Rončevićem)
- 1979. Šibenik, Muzej grada Šibenika
- 1980. Zagreb, Galerija Schira
- 1981. Ljubljana, Slovenija, Galerija Ars
- 1981. Split, Galerija umjetnina
- 1981. Hvar, Galerija "Na Bankete"
- 1982. Zagreb, Studio Galerije Forum
- 1983. Zadar, Gradska Loža (Moderna galerija)
- 1984. Split, Galerija "Kripta"
- 1985. Dubrovnik, Umjetnička galerija
- 1985/86. Split, Galerija umjetnina
- 1986. Varaždin, Galerija slika
- 1986. Zagreb, Galerija Forum
- 1986. Gornja Stubica, Muzej seljačkih buna
- 1986. Zagreb, Galerija "Josip Račić"
- 1986. Hvar, Galerija "Arsenal"
- 1988. Zadar, Galerija Pedišić
- 1990. Hvar, Biskupska katedralna biblioteka
- 1991. Zagreb, Galerija "Josip Račić" (Vratnice Hvarske katedrale)
- 1991. Split, Etnografski muzej (Vratnice Hvarske katedrale)
- 1996. Zagreb, Moderna galerija (Kovani novac Republike Hrvatske)
- 1996. Geelong - Melbourne (Australija), Gradska galerija (Kovani novac Republike Hrvatske)
- 1997. Trst (Italija), Generalni konzulat Republike Hrvatske, (Spomenik papi Ivanu Pavlu II. i kovani novac s likom Svetoga Oca)
- 1997. Sarajevo, Federacija BiH, Mala galerija Sv. Anto - Bistrik (Kovani novac Republike Hrvatske)
- 1998. Zagreb, Muzej Mimara (Diva Grabovčeva i Gospa Ramska)
- 1998. Split, Galerija Protiron (Spomenik Papi Ivanu Pavlu II.)
- 1998. Široki Brijeg, Muzej Široki Brijeg, Franjevačka galerija (Izložba "Oblici sakralnoga 1975. - 1998.")
- 1999. Split, Pinakoteka Franjevačkog samostana Gospe od zdravlja
- 1999. Šibenik, Galerija Svetog Krševana
- 1999. Zagreb, Galerija Klovičevi dvori (retrospektiva desetgodišnjeg rada)
- 1999. Hvar, Galerija Arsenal
- 2000. Zagreb, Galerija Forum, Izložba "Himni i sipine kosti"
- 2001. Zagreb, Klovičevi dvori, Izložena "Posljednja večera"
- 2001. Stari grad, Tvrdalj, Izložba "Četiri hvarska kipara" (Bogdanić, Drinković, Hraste i Kovačić)
- 2001. Split, Galerija umjetnina (Stara bolnica), "Četiri hvarska kipara"
- 2002. Zadar, Umjetnička galerija, "Četiri hvarska kipara"
- 2002. Split, Galerija Kula, Izložba "Mladi stari kipovi"
- 2002. Sentendre (Budimpešta, Mađarska), Galerija "Mlin", "Četiri hvarska kipara otoka Hvara"
- 2002. Klek, Galerija Stećak
- 2003. Opuzen, Galerija Kulturnog centra
- 2003. Beč (Austrija), Palača Porcia, "Četiri hvarska kipara otoka Hvara"
- 2006. Split, Muzej Grada Splita, Izložba "Iz katakombi" (u okviru međunarodne manifestacije "Dani kršćanske kulture")
- 2007. Metković, Galerija Kulturnog centra

Izdavač / Publisher
**KULTURNO
INFORMATIVNI CENTAR**
Zagreb, Preradovićeve 5
tel. 01/48 10 714
e-mail: kic@kic.hr
www.kic.hr

Za izdavača / For the publisher
Goran Pavletić

Urednik kataloga / Editor
Milan Bešlić

Savjet galerije / Gallery Council
Stanko Jančić
Igor Zidić
Milan Bešlić
Ante Kuduz
Eugen Kokot
Andrej Smrekar
Dominique Narran

Likovni postav izložbe /
Exhibition set-up
Kuzma Kovačić
Milan Bešlić

Teh. postav / Technical set-up
Josip Jurendić

Dizajn / Design
Sting design, Zagreb
Antun Zidić

Lektor / Proof-reader
Helena Antić

Na naslovnici / Front page
Hodočašće u Svetu zemlju, 2009.

Tisak / Print
Šolta, Zagreb

Naklada / Edition
150 primjeraka / copies

Zagreb, lipanj 2009.

Izložba je ostvarena sredstvima
Gradskog ureda za kulturu
Grada Zagreba

GALERIJA FORUM
HR - 10000 Zagreb
Teslina 16
tel. 01/48 10 710